

Rettevejledning til opgave 1

Spørgsmål

1. Var det korrekt af Erik Eriksen at afsige udeblivelsesdom?

Dorte Didriksen uploader et meget kort og ufyldstgørende svarskrift. Svarskriftet uploades inden for tidsfristen, så der er derfor ikke umiddelbart tale om udeblivelse med svarskriftet.

Såfremt svarskriftet ikke opfylder kravene i § 351, stk. 2, nr. 1-3, og såfremt det herefter er uegnet til at danne grundlag for sagens behandling, kan det behandles på samme måde som et ikke rettidigt afgivet svarskrift, jf. § 352, stk. 1. Svarskriftet er mangelfuldt, jf. § 351, stk. 2, nr. 3, og det skal diskuteres, om der på baggrund heraf skal afsiges udeblivelsesdom, eller der i stedet bør gives en frist til afhjælpning af manglerne, jf. § 352, stk. 2. Det afgørende er, at de studerende ser problemstillingen.

Hvis der afsiges udeblivelsesdom, må det dog forventes, at sagen vil blive begæret genoptaget og med retskrav herom, jf. § 367. Dette gælder yderligere, når fejlen skyldes den medvirkende advokat. Der er intet, der tyder på, at Brians Bilbutik har opgivet sagen. Der er derfor ikke vundet noget ved at afsige udeblivelsesdom. Det havde derfor været mere hensigtsmæssigt, at retten gav en frist til afhjælpning.

DCR, side 366-368.

2. Kunne Erik Eriksen omgøre afgørelsen eller tilkendegive over for landsretten, at han havde været for streng?

Dette er først et spørgsmål om mulighederne for omgørelse.

Der er i sagen afsagt dom i form af en udeblivelsesdom. Når dommen er afsagt, kan retten ikke omgøre denne ved en beslutning uanset mulighederne i § 222.

Da der er tale om en afgørelse vedrørende sagsøgtes udeblivelse, og ikke sagsøgers udeblivelse, er det tvivlsomt, om retten i medfør af § 222, jf. § 360, stk. 7, (analogt) kan omgøre afgørelsen. Da retten har afsagt udeblivelsesdom, er denne eventuelle mulighed dog udelukket, da § 222 ikke finder anvendelse på domme.

Den afsagte udeblivelsesdom er anket på grund af sagsbehandlingsfejl, jf. § 369, stk. 4. Det er derfor regler om anke, der finder anvendelse.

Ved ankebehandling er der ikke – modsat kærebehandling, jf. § 396, stk. 2 – mulighed for en supplerende erklæring. Erik Eriksen har derfor ikke mulighed for at kommentere sagen.

DCR, side 418-419, 484 og 509-511.

3. Var det korrekt, at landsretten den 30. marts 2020 afsagde dom i overensstemmelse med Dortes påstand?

Der er tale om en ankesag.

Udeblivelse med ankesvarskrift har ikke udeblivelsesvirkning, men betyder alene, at man anses for at påstå stadfæstelse, jf. § 377, stk. 2, jf. § 375. Der kan derfor ikke afsiges udeblivelsesdom.

Sagsbehandlingen skal derfor fortsætte på dette grundlag. Der skulle derfor berammes og gennemføres en hovedforhandling, der eventuelt kunne ske på skriftligt grundlag.

Landsrettens afsigelse af dom den 30. marts var derfor ikke korrekt.

DCR, side 486-488, 499-500.

4. Bør der gives Dorte Didriksen medhold i hendes synspunkter om afhøring af Carsten Clank?

Udgangspunktet er, at den, der først har begæret et vidne ført, afhører først, jf. § 183. Carstens stilling i virksomheden medfører ikke, at han bør have partslignende status, og der er derfor ikke grundlag for at fravige udgangspunktet.

Afsløring af erhvervshemmeligheder er ikke i sig selv en begrundelse for ikke at vidne. Der er ikke tale om en tavshedspligt omfattende af § 170, stk. 3, idet der ikke er tale om en lovgivningsmæssig tavshedspligt.

Hvis Carsten risikerer anden væsentlig skade, jf. § 171, stk. 2, nr. 3, kan han fritages for at vidne. Det er dog Carsten, der skal påberåbe sig bestemmelsen, og desuden er der ikke oplyst nærmere om, at han løber en særlig risiko ved at vidne. Bestemmelsen er i et vist omfang anvendt i tilfælde, hvor en ansat risikerer afskedigelse, jf. U 2010.590 Ø.

Der er ikke efter opgaveteksten grundlag for, at Carsten har foretaget sig noget strafbart, hvilket kunne føre til vidnefritagelse, jf. § 171, stk. s, nr. 2.

DCR, side 565-566 og 569-570.

Rettevejledning til opgave 2

Spørgsmål

1. Var det korrekt, at retten tillod Niels Noe at gøre værnetingsindsigelsen gældende?

Indsigelser mod værnetinget skal fremsættes i svarskriftet, jf. § 248, stk. 1, og fremsætter sagsøgte ikke indsigelse mod rettens kompetence i svarskriftet eller i det i § 352, stk. 3, omhandlede retsmøde, anses retten for rette værneting. Fristoverskridelsen skal derfor ikke behandles efter § 351, stk. 4.

Niels Noe tog i svarskriftet forbehold for at gøre indsigelsen gældende. Det skal derfor diskuteres, om et forbehold er tilstrækkeligt. Retten burde nok have søgt spørgsmålet afklaret på det forberedende møde, men særligt henset til, at der ikke er tale om en selvmøder, er rettens rolle mindre aktiv. Et forbehold er i henseende til retskraft ikke anset for tilstrækkeligt, jf. U 2010.1431 H. Det kan ikke forventes, at de studerende ser dette argument. § 248 hviler på det hensyn, at det straks bør afklares, om retten er rette værneting, og sagen er langt fremskredent, da der er foretaget syn og skøn. Meget taler derfor for, at et forbehold ikke er tilstrækkeligt.

For dette taler også, at Niels Noe deltager i sagens fortsatte forberedelse.

DCR 282-284.

2. Var det korrekt, at retten ikke tillod inddragelsen af professor Lars Laks responsum?

Et juridisk responsum om dansk ret kan inddrages i sagen efter § 341 a, stk. 2.

Responsummet vedrører imidlertid fremmed ret, og vil derfor formentlig blive betragtet som et bevis. Det forventes ikke, at de studerende ser og diskuterer U 2018.2830 H.

Det fremgår, at det er indhentet forud for sagens anlæg, og skal derfor ikke afskæres som ensidigt indhentet, jf. § 341 a, stk. 1.

Da der er tale om et bevis, skal det vurderes, om fremlæggelsesmuligheden er prækluderet. Da ønsket fremsættes under hovedforhandlingen vedrørende delspørgsmålet om værneting, skal dette vurderes efter § 363.

Kriterierne er efter ordlyden sammenfaldende med kriterierne i § 358, stk. 6, men fortolkes strengere.

Det er ikke særligt undskyldeligt, at det ikke er fremkommet tidligere, og modparten har ikke mulighed for at sætte sig ind i det og forberede svar herpå uden udsættelse af hovedforhandlingen. Hovedforhandlingen vedrører et dansk værnetingsspørgsmål, og der vil derfor heller ikke være tale om et uforholdsmæssigt tab.

Det var derfor korrekt, at Niels Noe ikke fik lov til at inddrage responsummet.

DCR, side 378-379, 405-406 og 594.

3. Hvilke muligheder har Niels Noe for at inddrage Heinz Holler i sagen?

Inddragelse i sagen skal i givet fald ske ved ad citation, jf. § 250, stk. 2. For at dette er muligt, skal der blandt andet være værning i Danmark, jf. § 250, stk. 2, nr. 1.

Heinz Holler har bopæl i Tyskland. Værning afgøres derfor efter Domsforordningen.

Der er værning i Danmark, jf. Domsforordningens artikel 8, nr. 2, da der intet grundlag er for at antage, at sagen er anlagt for at skabe dansk værning for kravet mod Heinz Holler.

Der er tillige værning i Danmark efter Domsforordningens artikel 7, nr. 1. Heinz Holler har gennemgået beregningerne for projektet. Dette må anses for en tjenesteydelse, og opfyldelsesstedet skal fastlægges efter Domsforordningens artikel 7, nr. 1, litra b.

Der kan argumenteres for, at leveringsstedet er det sted, hvor arbejdet med beregningerne udføres. Dette er ikke oplyst direkte, men må formodes at være i Tyskland, hvor Heinz har kontor. Leveringsstedet kan muligvis også være det sted, hvor resultaterne leveres, hvilket må antages at være hos Gerds Totalentreprise i Sønderborg. Endvidere foretages prøver i Viborg. Betydningen af disse prøver er ikke oplyst. Diskussionen og ikke resultatet er afgørende.

De øvrige ad citationsbetingelser er opfyldt ved, at der skal anvendes samme processuelle regler, og Finn Fred ikke protesterer mod inddragelsen. Heinz har oplyst, at han vil protestere, og det skal derfor vurderes, om der er en sådan sammenhæng, at de bør behandles samlet. Det må forudses, at beregningerne også i hovedsagen får afgørende betydning, og at der derfor vil være en tilstrækkelig sammenhæng.

Endelig bør det bemærkes, at inddragelsen sker under sagens forberedelse, og rettens samtykke kræves derfor ikke, jf. § 250, stk. 5.

DCR, side 241-245, 305-308.

4. Bør retten bede skønsmanden om at udsætte udarbejdelsen af skønsrapporten?

Hvis retten tillader ad citation af Heinz, vil skønsrapporten få stor betydning for vurderingen af hans mulige ansvar. Dette taler for at lade Heinz få indflydelse på processen om udarbejdelsen af skønsrapporten.

I modsat retning taler, at et gennemført syn og skøn som udgangspunkt også er gældende i forhold til en senere inddraget part, jf. U2011.1607/1H. Denne part kan derfor som udgangspunkt ikke få foretaget et syn og skøn, medmindre betingelserne for nyt syn og skøn er til stede, og det er ikke i sig selv tilstrækkeligt, at en part ad citeres. Parten må i stedet – om fornødent – stille supplerende spørgsmål.

Der er i den konkrete sag foretaget besigtigelser. Dette taler for, at skønsmanden fortsætter udarbejdelsen.

Det taler også for en fortsættelse, at sagen på denne måde fremmes mest muligt.

DCR, side 585-588.